ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, ਜ਼ੋਨਲ ਦਫ਼ਤਰ, ਕੋਚੀ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਆਰਜਾ ਕੇ. ਬਾਬੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6206)

ਅਗਸਤ 08,2019

[ਆਰ. ਭਾਨੂਮਥੀ ਅਤੇ ਏ. ਐੱਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ. ਜੇ.]

ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਭਰਤੀ-ਭਰਤੀ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ/ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ-ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2-ਆਈ. ਬੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸਕੇਲ-1) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ-ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 'ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟ੍ਰੀ' ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ-ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਸ ਆਧਾਰ' ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ-ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ 'ਜੰਗਲਾਤ' ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਸੀ-ਰਾਈਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ-ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਉਚਿਤ ਸੀ-ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 4 ਸਾਲਾ ਬੈਚਲਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. (ਜੰਗਲਾਤ) ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ-ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਸੋਧ ਮਿਤੀ 16.01.2016 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ-ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਅਪੀਲ' ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀਃ ਜੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ/ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ/ਭਰਤੀ ਏਜੰਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ-ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 17.09.2015 ਅਤੇ 29.05.2015' ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 16.01.2016 ਦੇ ਆਮ ਸੋਧ ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. (ਜੰਗਲਾਤ),

ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ-ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ

ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਕਥਿਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਕਾਨੂੰਨ-ਭਰਤੀ-ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ-ਆਯੋਜਿਤਃ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਢੁਕਵੇਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗਿਆਨ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸੂਝ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਰੱਖਿਆਃ 1. ਜੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੁਹੰਮਦ. ਸੋਹਰਾਬ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਮੁਸਲਿਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਅਨਿਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਡਿਗਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ/ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ/ਭਰਤੀ ਏਜੰਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਏ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ. ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਹੀ ਰਹੇਗਾ।

2. ਜੇ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਵਜੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟ੍ਰੀ) ਨੂੰ 17.11.2014 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 17.09.2015 ਅਤੇ 29.05.2015 ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। (ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ) ਪਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ

ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਨ। (ਜੰਗਲਾਤ) ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਮਿਤੀ 16.01.2016 ਦੇ ਆਮ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਜੰਗਲਾਤ), ਜੋ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ੁਜਾਤ ਅਲੀ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਢੁਕਵੇਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼' ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗਿਆਨ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸੂਝ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

4. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨਿਆਂਇਕ ਫੈਸਲਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 6206/2019

2016 ਦੇ ਡਬਲਯੂ. ਏ. ਨੰਬਰ 313 ਵਿੱਚ ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 24.05.2016 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 6207/2019

ਏ. ਬੀ. ਡਾਇਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ-I, ਅਨੰਤ ਗੌਤਮ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਾਕਸ਼ੀ ਗੌਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਅਗਰਵਾਲ, ਸੋਰਭ ਦਹੀਆ, ਵਿਭੂ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਨਮੋਲ ਮਹਿਤਾ (ਮੈਸਰਜ਼ ਮਿੱਟਰ ਐਂਡ ਮਿੱਟਰ ਕੰਪਨੀ ਲਈ), ਰਾਜੀਵ ਨੰਦਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੰਨਿਆ ਦੱਤਾ ਮਜੂਮਦਾਰ, ਕਲੀਸਵਰਮ ਰਾਜ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੋਮਸ਼ਾ ਰਾਜ, ਨੀਸ਼ੀ ਰਾਜਨ

ਸ਼ੇਖਰ, ਸੁਵਿਦੱਤ ਐੱਮ. ਐੱਸ., ਜਗਤ ਅਰੋੜਾ, ਰਜਤ ਅਰੋੜਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਿਤੂ ਅਰੋੜਾ, ਅਨੁਵ੍ਰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਵਕੀਲ। ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ. ਐਸ. ਬੋਪੰਨਾ, ਜੇ. 1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਐਸ. ਐਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ.16567/2016 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 24.05.2016 ਡਬਲਯੂ.ਏ.ਨੰਬਰ .313/2016 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਏਰਨਾਕੁਲਮ ਵਿਖੇ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਡਬਲਯੂ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ.39083/2015 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮਿਤੀ 20.01.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਐੱਸਐੱਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ.24764/2016 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਸਿੰਡੀਕੇਟ ਬੈਂਕ ਲਿਮਟਿਡ ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ.404/2016 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 24.05.2016 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਡਬਲਯੂਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ.17403/2015 ਮਿਤੀ 20.12.2016 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

3. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਭਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਕੱਠੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਐਸ. ਐਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ.16567/2016 ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2, ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਰਮਚਾਰੀ ਚੋਣ ਸੰਸਥਾ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਆਈ. ਬੀ. ਪੀ. ਐੱਸ".) ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

4. ਤਤਕਾਲ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮਿਤੀ 17.11.2014 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਵਿਚਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ (ਸਕੇਲ - 1). ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ ਹਨ। ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਈ. ਬੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ

ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬੰਧਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ "ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟ੍ਰੀ" ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ "ਜੰਗਲਾਤ" ਵਿੱਚ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਲਈ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ" ਲਈ ਕੋਈ 4 ਸਾਲਾ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੋਜ ਪਰਿਸ਼ਦ (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ.) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇੱਥੇ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਥਿਤ ਸੰਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਜੰਗਲਾਤ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਯੋਗਤਾ ਮੰਨਦਿਆਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗਲਤੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ "ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟਰੀ" ਵਿੱਚ ਕੋਈ 4 ਸਾਲਾ ਕੋਰਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ "ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟਰੀ" ਨੂੰ ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ "ਜੰਗਲਾਤ" ਵਿੱਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਪਤੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਸਿੰਗਲ ਸਿੰਗਲ ਦੇ ਕਥਿਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਨ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਡਬਲਿਊ. ਪੀ. (ਸੀ) (ਆਈ. ਡੀ. 1) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ, ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕਿਸ਼ੋਰ ਸੀ। ਦੇਵਰਾਮਜੀ ਗਹਾਨੇ ਬਨਾਮ. ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪਰਸੋਨਲ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਅੱਤੇ ਹੋਰ. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ "ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟ੍ਰੀ" ਵਿੱਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਦਾ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਸੋਧ ਮਿਤੀ 16.01.2016 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 4 ਸਾਲ ਦਾ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸਕੇਲ-1) ਦੇ

ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਜੰਗਲਾਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਬਾਇਓਟੈਕਨਾਲੈਜੀ, ਖੁਰਾਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਸਾਲ 2015 ਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੋਧ ਪੱਤਰ 16.01.2016 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਏ. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਢੁਕਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ।

7. ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਏ. ਬੀ. ਡਾਇਲ, ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ. (ਸੀ) 24764/2016 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐੱਸ. ਐੱਲ. ਪੀ.16567/2016 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀਸ਼ਵਰਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਤ ਅਰੋੜਾ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਫੈਸਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

8. ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਿਆਪਕ ਦਲੀਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਕੰਪਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੋਟਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਵਾਇਦ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਨਤਾ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯੋਗ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਵਿਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

9. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ (ਸਕੇਲ-1) ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ 17.11.2014 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈਃ

"4 ਖੇਤੀਬਾੜੀ/ਬਾਗਬਾਨੀ/ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ/ਵੈਟਰਨਰੀ ਸਾਇੰਸ/ਡੇਅਰੀ ਸਾਇੰਸ/ਐਗਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ/ਫਿਸ਼ਰੀ ਸਾਇੰਸ/ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ/ਐਗਰੀ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰਤਾ/ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ/ਐਗਰੋ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੀ ਡਿਗਰੀ (ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ)। "

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

10. ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ 24.11.2014 ਉੱਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਐਸ. ਐਲ. ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰਬਰ.16567/2016 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਬੀ. ਐਸ. ਸੀ. ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। (ਜੰਗਲਾਤ) ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਜੋਂ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 17.09.2015 ਅਤੇ 29.05.2015 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮੂਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਸਬੂਤ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਤੀ 17.11.2014 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. (ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟ੍ਰੀ) ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ 03.11.2015 ਮਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ 10.12.2015 ਮਿਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਰਸ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਵੀ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਸਹਿਕਾਰਤਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ (ਨੀਤੀ ਵਿਭਾਗ) ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ 4 ਸਾਲਾ ਬੈਚਲਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ ਨੂੰ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. (ਜੰਗਲਾਤ) ਲਈ ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। (ਜੰਗਲਾਤ) ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈ. ਬੀ. ਪੀ. ਐੱਸ. ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੋਧ ਮਿਤੀ 16.01.2016 ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਭਰਤੀ ਲਈ, ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. (ਜੰਗਲਾਤ) ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ (ਸਕੇਲ-I) ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਯੋਗਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

11. ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਬੰਧਤ ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਾਇਮ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਯੋਗਤਾ ਸੀ। (ਜੰਗਲਾਤ) ਡਿਗਰੀ ਪਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿਖੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਸੀਏਚਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਏ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦਿਓਰਾਮਜੀ ਗਹਾਣੇ (ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਾਗਪੁਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ

ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੋਧ ਪੱਤਰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

12. ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਕਿ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਲਈ ਕੋਰਸ। (ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ) ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. (ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ) ਵਿੱਚ 4 ਸਾਲ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੰਗਣਾ ਗਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ। (ਜੰਗਲਾਤ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਅਧਿਕਾਰੀ) ਸਰਵਿਸ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1979 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ-16.9 ਵਿੱਚ "ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਧਿਕਾਰੀ" ਹੈ, ਇਸ ਤਹਿਤ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰਤੀ/ਤਰੱਕੀ/ਪਰਿਵਰਤਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ. ਸੀ. ਏ. ਆਰ. ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 01.04.2015 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ "ਖੇਤੀਬਾੜੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਜੰਗਲਾਤ" ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ) ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। (ਜੰਗਲਾਤ) ਜੋ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

13. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਂ ਮੰਨੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ ਜੋ ਮਾਲਕ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਯੋਗਤਾ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ, ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾਲਕ ਲਈ ਚੱਲ ਰਹੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਨੋਟੀਫਾਈਡ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਕੇਸ। ਸੋਹਰਾਬ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਮੁਸਲਿਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। (2009) 4 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 555 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈਃ

24. ਸਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਵੀ ਮੱਧ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਈ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਚਾਹਵਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕਿਹੜੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇ।

25. ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਾਏ ਅੰਤਿਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਮਾਪਦੰਡ/ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਮੇਰਾਜੁਦੀਨ ਅਹਿਮਦ ਕੋਲ ਸ਼ੁੱਧ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ੁੱਧ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ।

26. ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਕਚਰਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹੇ ਇਛੁੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਵੀ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ।

27. ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਚੋਣ ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਦੌਰਾਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਦਯੋਗਿਕ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਹੁਣ ਸ਼ੁੱਧ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖ ਕੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜ੍ਹਾਅ ਉੱਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਪੋਸਟ ਸ਼ੁੱਧ ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਰੀ ਜਾਣੀ ਸੀ।

ਜੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਯੋਗਤਾ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਗਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੋਗਤਾ/ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕ/ਭਰਤੀ ਏਜੰਸੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮਾਲਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੋਧ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਮੰਗੇ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਚੰਗਾ ਰਹੇਗਾ। 15. ਜੇ ਉਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਵਜੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। (ਐਗਰੋ-ਫੋਰੈਸਟ੍ਰੀ) ਨੂੰ 17.11.2014 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਦੋਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 17.09.2015 ਅਤੇ 29.05.2015 ਮਿਤੀ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ। (ਖੇਤੀਬਾੜੀ-ਜੰਗਲਾਤ) ਪਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸਨ। (ਜੰਗਲਾਤ) ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬੀ. ਐੱਸ. ਸੀ. ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਜਨਰਲ ਸੋਧ ਮਿਤੀ 16.01.2016 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। (ਜੰਗਲਾਤ), ਜੋ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ੁਜਾਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਲਝਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਲੀ ਅਤੇ ਓਰਸ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (1975) 3 ਐੱਸ. ਸੀ. ਸੀ. 76 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਢੁਕਵੇਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਿਆਰਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਮਾਹਰ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼' ਤੇ ਅਧਾਰਤ

ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਢੁਕਵੇਂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗਿਆਨ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ, ਸਬੰਧਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤਕਨੀਕੀ ਸੂਝ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

17. ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਰਤੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪਿਛੋਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦੂਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਇੱਥੇ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

18. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਸਿੱਟੇ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਐੱਸਐੱਲਪੀ® ਨੰਬਰ.16567/2016 ਅਰਥਾਤ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਆਰਿਆ ਕੇ. ਬਾਬੂਥਾ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਾਰਨ ਵੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਅਸਲ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਉਚਿਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰਾ ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਬੈਂਕ ਆਵ੍ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੂੰ ਮੁਲਾਕਾਤ ਲਈ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਆਰਿਆ ਕੇ. ਬਾਬੂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ ਜੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਅੱਜ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨਵੀਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪਿਛਲੇ ਲਾਭ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

19. ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਦੋਵੇਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਅੰਕਿਤ ਗਿਆਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate